

Stedsutvikling i Hunndalen

- *Med miljø i sentrum* -

Tiltaksplan

GJØVIK KOMMUNE

Vedtatt i Gjøvik kommunestyre - 20.06.2019

FORORD

Gjøvik kommune ønsker å legge til rette for en attraktiv by- og stedsutvikling. Det skal lages strategiske tiltaksplaner for videre stedsutvikling for Hunndalen, Snertingdal og Biri.

Gjennom dette plandokumentet oppsummeres bakgrunnen og føringene for planarbeidet og de lokale innspill og vurderinger som har kommet fram ved drøfting av stedsutviklingstiltak i bydelen Hunndalen 2018-2019.

Det legges fram forslag til prioritering av tiltak og aktiviteter innenfor 10 tiltaksområder. Disse skal bidra til en stedsutvikling som imøtekommer de innspill som oftest kom fram fram under planarbeidet - og aktuelle behov for stedsutviklingstiltak som kommunen ser er nødvendig.

Planforslaget er utarbeidet i dialog med representanter fra Hunndalen, organisert gjennom Hunndalsforum. Arbeidsgruppen har i kommunen bestått av: Per Rognerud - prosjektleder, Guro Bredenbeck og i førstefase Ida Mjøs Lønnum - arealplan og Bjørn Evensen - strategi og utvikling. Fra Hunndalsforum har leder Harald Kverne deltatt. Han har også koordinert kontakten med den lokale prosjektgruppa i Hunndalen.

Utvalg for Samfunnsutvikling har vært styringsgruppe for arbeidet.

Gjøvik kommune, 12.mai 2019

Magnus Mathisen
rådmann

INNHALDSOVERSIKT

	<u>Side</u>
FORORD	1
PLANGRUNNLAG	3
Bakgrunn	3
Om Hunndalen	3
Mål og føringer for stedsutvikling	4
Forholdet til andre planer og prosesser	4
Lokale vurderinger og innspill	5
TILTAK FOR STEDSUTVIKLING	8
10 tiltaksområder	8
Videre oppfølging - gjennomføring	10
VEDLEGG	11
Hunndalens historie - kort fortalt	11
Oppsummeringene fra framtidswerksteder og samtaler med barn og unge	13

PLANGRUNNLAG

BAKGRUNNEN

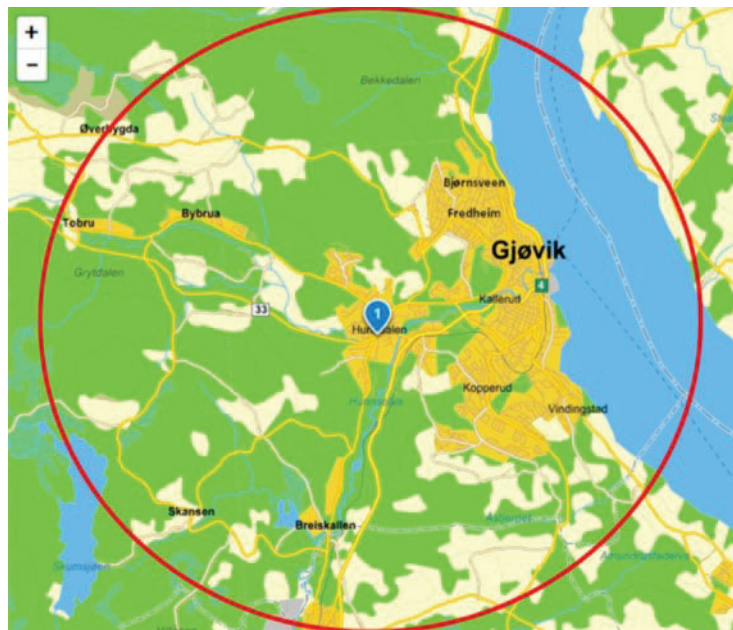
I Gjøvik kommune er det vedtatt at det skal gjennomføres stedsutviklingsprosjekter for Hunndalen, Biri og Snertingdal. Dette på bakgrunn av drøfting av ulike arealplansaker og ønsket om bedre lokal forankring av plan- og utviklingsarbeid, også for de kommunale tjenester og tilbud.

Bydelen og det tidligere tettstedet Hunndalen er prioritert som det første området for gjennomføring av disse lokale stedsutviklingsprosessene. Erfaringer og kunnskap som er innhentet her er forutsatt overført til det kommende arbeidet med sentrum i Biri og i Snertingdal.

OM HUNNDALEN

Bydel i Gjøvik

Hunndalen ligger vest for Gjøvik sentrum. Med den byutvikling en ser i Gjøvik, kan stedet i dag betraktes som den vestlige bydelen i Gjøvik by. Hunndalen var fram til 1964 senter for tidligere Vardal kommune.

Bydelen Hunndalen har i gjeldende kommuneplan et sentrum vist med sentrumsformål - med forretninger og servicetilbud. Bydelsseter er omgitt av eldre bebyggelse og flere nye boligområder som er bygd ut eller er under planlegging.

I og nær Gjøvik næringspark, tidligere Toten Celulose, ligger det flere næringsbygg med ulike type bedrifter. Sørøst langs tidligere rv 4 mot Raufoss Industripark og østover langs fv 33 mot Skjerven Skog Industriområde er ligger det flere bedrifter.

Kommunale virksomheter og tjenestetilbud lokalisert i Hunndalen er barnehager, skoler og omsorgssenter. Kommunens tekniske service og brannstasjon ligger i Stampevegen.

Hunndalens historie - kort fortalt

Som vedlegg i dokumentet ligger en sammensfatning av den lokale historien - utarbeidet av Bjørn Sivesind, Hunndalen Historielag.

MÅL OG FØRINGER FOR STEDSUTVIKLING

Prosjektmål

Det overordnede målet for kommunens planarbeid er å styrke stedene som senter for lokalbefolkningen, med fysiske kvaliteter, tilbud og tjenester som bidra til økt trivsel og bedre livskvalitet.

Stedsutviklingsarbeidet skal bidra til å utvikle kontakt og samarbeid mellom Gjøvik kommune og representanter for lokalmiljøene - både mht. medvirkningsplanlegging og lokal forankring og utvikling av lokale tjenester og tilbud.

Strategier og vurderinger

Ved oppstarten av planarbeidet ble det pekt på følgende strategier eller vurderinger:

- tenk langsiktig og helhetlig rundt utvikling av tettstedene,
- se på hvordan stedet skal avgrensnes - nå se på tettstedet, ikke omlandet,
- se på hva kommunen skal gjøre for at stedene skal bli attraktive,
- bør ha en mer urban tenkning i Hunndalen - fortetting?,
- trenger velfungerende senterfunksjoner - legg flere ting på samme areal/sted,
- vurderer behovet for leilighetsbygging for å sikre bosetting,
- lokalisering av bolig/næring for å skape møteplasser i stedene,
- husk vektlegging av folkehelseperspektiver,
- viktig med god infrastruktur: kollektivbetjening, busstasjon, bredbånd,
- det som foregår på Mustad bør samspille med utvikling av Hunndalen,
- viktig med prosess med de som bor der - spill på lag med Hunndalsforum.

Aktiviteter

Det ble pekt på en rekke mulige ulike aktiviteter og faser - som kunnskapsinnhenting, mobilisering av lokale stedsutviklingsaktører, kick-off med kommunikasjonsstrategi, gjennomføring av lokale medvirkningsprosesser, drøfting og prioritering av tiltak - lokalt og med kommunen, framlegging og behandling av forslag til tiltaksplan - og avklaring av opplegg og arenaer for videre oppfølging.

FORHOLDET TIL ANDRE PLANER OG PROSESSER

Kommunen, med byer og steder, er under stadig utvikling. Samtidig med gjennomføring av prosessen med utvikling av denne tiltaksplanen, er det i gang flere prosesser som også vil påvirke den videre vekst og utvikling i Hunndalen.

På regionalt nivå legges det føringer for hvordan byer og steder rundt Mjøsa skal planlegges og utvikles i forhold til arealbruk og transportløsninger. Aktuelle grep er fortetting med i byer og tettstede, bedre kollektivbetjening og mer gange og sykkel.

Det arbeides med framtidige løsninger for veg og jernbane gjennom kommunen - mellom Mjøsbrua i nord og Raufoss og videre til Oslo i sør. Det vil gå flere år før beslutning om slik utbygging og lokalisering av traseer vil være avklart.

I Gjøvik kommune arbeides det med arealdelen i kommuneplanen. Her legges det overordnede føringer for videre utbygging av kommunen. Kommunen vil stimulere til fortetting med kvalitet i by og tettsteder, flere leilighetstilbud i sentrum og tilrettelegging for et miljø og klimavennlig framtidssamfunn. Nye boligområder vurderes - også rundt Hunndalen.

På sektornivå arbeides det med økt næringsutvikling og utvikling av kommunale tjenester, med bruk av bygg. For Hunndalen er lokalisering og eventuell utbygging av ungdomsskolen et vurderingstema. Videre arbeides det med utvikling av Gjøvik som student- og studieby omdømmeprojekt for Gjøvik kommune, oppfølging av klimaplanen - med iverksetting av tiltak, utvikling av konseptet #smartGjøvik - samt utredning av framtidig kulturstrategi for kommunen.

Stedsutviklingen i Hunndalen må foregå samtidig som alle disse planprosessene er under vurdering og framtidig avklaring. Det framlagte planforslaget er gitt et fokus, en form og et innhold som gjør at det kan behandles selvstendig i forhold til de omtalte arbeidene. Nødvendige gjensidige tilpasninger og hensyn til prioriteringene i stedsutviklingsplanen forutsettes ivaretatt i andre planer og prosesser som omfatter Hunndalen.

LOKALE VURDERINGER OG INNSPILL

Medvirkning

I arbeidet med tiltaksplanen har Gjøvik kommune samarbeidet tett med Harald Kverne, leder av Hunndalsforum.

Gjennom drøftinger med lokale representanter fra Hunndalsforum, lag og foreninger, barn og ungdom, ulike befolkningsgrupper, samt lokal kommunal virksomhet, er det innhentet synspunkter og planinnspill rundt utviklingen av Hunndalen som bydel og sted.

Det er gjennomført samtaler med barn og unge på Blomhag skole, Vardal ungdomsskole, den lokale ungdomsklubben og representanter fra ungdomsrådet.

Som supplement til de innspill som har kommet fram på planmøte, framtidswerksteder og samtaler med barn og unge, har det blitt innhentet vurderinger fra eldre og innvandrere.

Framtidswerksteder i Hunndalen

Som bærende aktiviteter i arbeidet med utvikling av foreliggende planforslag, er det arrangert to lokale framtidswerksteder - med innledninger, gruppedrøftinger og tilbakemeldinger og utveksling av synspunkter i plenum.

På framtidswerkstedene ble det stilt følgende spørsmål - til drøfting i arbeidsgrupper:

1. Hva er bar i Hunndalen i dag?
2. Hvilke utfordringer bør det gjøres noe med?
3. Hvordan kan Hunndalen bli et attraktivt sted?
4. Hva er de viktigste tiltalene som bør prioriteres framover?

Oppsummeringene av det som kom fram vedlegges bak i plandokumentet. Hovedpunktene i innspillene presenteres kort under. Flere av de innspill som kom fram går på tvers av det som var tema eller i fokus på det framtidswerkstedet de kom fram på.

Framtidswerksted Tjenester og tema - 04.12.2018

På dette verkstedet ble det satt fokus på følgende tema:

- **Oppvekst**
- **Helse**
- **Kultur, idrett og omdømmebygg**
- **Frivillighet og integrering**

Oppsummering av hovedpunktene i innspillene :

- Skolene - Legge ny ungdomsskole til Hunndalen, renovere Blomhaug
- Folkets hus - et ekte folkets hus som i dag bidrar. Flytte helsetjenestene hit? Kommunal driftsstøtte til Hafu i 2020? Utvide utleie? Samarbeid med kommunen i større grad?
- Etablere bedre tjenestetilbud på gateplan i sentrum, blant annet apotek
- Styrke det flerkulturelle miljøet - integreringsplan, flerkulturelle virksomheter, språkvenner, fadderordninger og andre nye arenaer
- Utvikle Hunndalen som kulturbydel - Toten Cellulose som kulturarenaer, Skulpturstien langs Hunnselva

Framtidswerksted Fysisk miljø og samskaping - 15.01.2019

På dette verkstedet ble det satt fokus på følgende tema:

- **Atraktiv sentrumsutvikling - transformasjon**
- **Bymiljø - samferdsel og trafikksikkerhet, friområder, parker og anlegg**
- **Bolig og nærmiljø**
- **Næring og arbeidsplasser**
- **Samarbeid og samskaping**

Oppsummering av hovedpunktene i innspillene :

- En trygg miljøgate - behov for generell utbedring: belysning, møblering, beplantning, busslommer, trygge fortau og overganger, kobling til skolene.
- Et samlet sentrum - fokus på en arealplan som legger til rette for nærliggende fellesfunksjoner: levende fasader på gateplan, tilgjengelige leiligheter og boliger, aktiverte grønne lunger, publikumsrettede tjenester
- RV4/Vardal idrettspark - stort engasjement for å beholde, samt utbedre tilbudet. Skrinlegg alternativet om plassering av RV4 over Vardal Idrettspark?
- Næringsetableringer i retning av NTNU, Mustad og Toten Cellulose
- Styrke bussforbindelsene mellom Hunndalen og Øverby, Bybrua, Raufoss.

Samtaler med barn og unge i Hunndalen

Det er lagt vekt på å innhente vurderinger og synspunkter fra barn og unge.

Samtalene med barn og unge ble gjennomført ut fra følgende tema og spørsmålsstillinger:

- Beskriv ditt favorittsted i Hunndalen
- Hvor pleier du å oppholde deg alene eller sammen med venner?
- Hvilke steder er kjedelige? Hvorfor?
- Hvilke steder eller aktiviteter skulle du ønske fantes?
- Hvilke steder synes du er skumle eller ubehagelige? Hvorfor?
- Har du sett noe i en annen by som du savner her? Hva da?
- Hva ønsker du deg mer av? Hva ønsker du deg mindre av?

Oppsummering av hovedpunkter fra samtalene:

- Fremtidig medvirkning for barn og ungdommer - involvering gjennom innovative kanaler, sosiale medier?
- Et definert sentrum - en fargerik miljøgate for opphold og sosiale møter. Bedre belysning, flere trær, oppholdssoner, mindre biler, tryggere overganger til skolene.
- Flere sosiale soner - en kafé, vitenskapsklubb, juniorakademiet, gaming-kveld, utvidet tilbud til Hafu.
- Dialog med klagende naboer rundt skolene for å etablere et bedre tilbud for lek og sosialt samvær etter skoletid?
- Gjøre parkene trygge og aktuelle. Lage en kobling mellom de grønne lommene feks med aktiviteter og visuell gatemøblering?

Analyse og vurdering av tilbakemelding og stedsutviklingsbehov

De innspill som har kommet og blitt oppsummert, er blitt analysert og drøftet av arbeidsgruppa - og redegjort for i styringsgruppa for planarbeidet. Innholdet i og tyngden av innspillene i plangrunnlag er vektet og sammenholdt med planfaglige vurderinger.

Som utgangspunktet for forslaget til prioritering av tiltaksområder for stedsutvikling er innspillene gruppert under plantemaene:

- **Attraktivitet og levende sentrum**
- **Aktiviteter og tilbud**
- **Trafikk og sentrumsmiljø**
- **Bygg og anlegg**
- **Næringsutvikling og NTNU i Hunndalen**
- **Samskaping og integrering**

Planens forslag til tiltak for stedsutvikling i Hunndalen er utviklet fra en nærmere drøfting av disse plantemaene.

Ikke alle tiltak som er spilt inn er tatt inn i planforslaget. Disse vil ligge som underlag for senere vurdering eller for oppfølging på annen måte.

10 TILTAKSOMRÅDER

Oversikt

I forslaget til tiltaksplan er det pekt på 10 tiltaksområder som vurderes som viktigste i forhold til der lokale innspill og behov for tiltak for økt attraktivitet og stedsutvikling i Hunndalen.

Det foreslås at følgende 10 tiltaksområder prioriteres for stedsutvikling i Hunndalen:

1. Levende miljø i sentrum
2. Miljøgata
3. Folkets Hus - Hunndalens identitet
4. Best på integrering
5. Folkehelse i parken
6. Generasjonstreff
7. Skolen som drivkraft i nærmiljøet
8. Vardal Idrettspark i utvikling
9. Samarbeid og samhandling
10. Omdømmebygging

Under hver av disse er det på begynt konkretisering av prioriterte tiltak. En del tiltak er kortsiktige og forutsettes kunne realiseres raskt, kanskje alt i sommer/høst, mens andre må utvikles videre og vil ligge litt lenger fram i tid.

De enkelte tiltaksområder

Under hvert av tiltaksområdene pekes det på

1. Levende miljø i sentrum

- Transformere Miljøgata til et attraktivt og levende element i sentrum
- Sikre aktive fasader og bosatte i sentrum gjennom å tilrettelegge for næring/forretning på gateplan og legge til rette for flere leiligheter i sentrum
- Etablere sosiale møteplasser for å styrke opphold og fellesskapet i sentrum
- Vurdere etablering en nattravn-ordning i og rundt Hunndalen sentrum

2. Miljøgata

- Redusere trafikkbelastning ved ny gatebruk, omkjøring eller andre tiltak
- Øke trafiksikkerhet - særlig legge til rette for myke trafikanter
- Etablere møblering - med møtesoner som en del av gatemiljøet,

Det er forutsatt gjennomføring en befaring med vegmyndighetene for å se på mulige eller ønskelige tiltak for å bedre dagens situasjon.

3. Folkets Hus - Hunndalens identitet og merkevare

- Gjennomføre mulighetsstudie for drift, utvikling og bruk av Folkets hus
- Tilrettelegge for tilbud og aktiviteter som Globus kafe, Hafu, foreningslokaler, ungdomsklubb, jobbsjansen o.l.
- Etablere uteplasser ved inngangspartiet - eventuelt med uteservering
- Sette opp elsykkelstativ - med utplassering av bysykler får utlån og bruk

En mulighetsstudie rundt Folkets Hus må avklares med dagens eier og driver. I Gjøvik kommune kan Industribygg være en mulig part i en framtidig løsnig. En brukergruppe med lokale representanter bør involveres i mulighetsstudien.

Ungdomsklubben har i dag driftsmidler til mars 2020. Det er lokalt ønske om at kommunen bør ta på seg utgiftene til husleie på kr. 140.000. Mulig opplegg og finansiering av den videre driften forutsettes avklart gjennom en egen utredning og saksbehandling til høsten.

Etablering av bysykkelordning i Hunndalen forutsettes kunne gjennomføres i 2019. Er lagt inn i det utplasseringsarbeidet som nå pågår. Lokal installasjonsløsning må avklares.

4. Best på integrering

- Opprette fadderordninger for både ungdom og voksne
- Gjennomføre frivilligkampanjer og etablere vennegrupper i sosiale medier
- Etablere samarbeide om nye tiltak i organisasjoner, foreninger og kommune

5. Folkehelse i parken

- Sikre trygghet i Elveparken - med belysning, tilsyn og opprydding
- Sette opp lekeapparater for lek og benker for opphold
- Etablere et servicebygg med toalett - med mulighet for kiosksalg
- Styrke forbindelsen mellom Vardal og Blomhaug skoler og Elveparken
- Etablere treningsaktiviteter i parkene - ved lokale foreninger eller treningsentre

6. Generasjonstreff

- Etablere generasjonstreff på Åslundmarka og på Folkets hus
- Invitere eldre inn til møte og samvær med barn på skoler og barnehager
- Stimulere til aktiviteter på tvers av generasjonene i parkene

7. Skolen som drivkraft i nærmiljøet

- Sørge for avklaring av plassering av ny ungdomsskole
- Utvikle og tilby skoleanleggene som møteplass og arena for barn og unge
- Sikre trygge skoleveger - med belysning og gang- og sykkelveger

Trafikksikkerhetstiltak forutsettes spilt inn og tatt opp til vurdering og prioritering i forbindelse med rullering av kommunens trafikksikkerhetsplan. Her er Åsvegen spilt inn som veg som det er behov for tiltak på.

8. Vardal Idrettspark i utvikling

- Samarbeide med Vardal Idrettsforening om utviklingsplan for idrettsparken
- Arbeide for etablering av hengested og møteplass for uorganisert ungdom

Gjøvik kommune er allerede i dialog med Vardal Idrettsforening rundt utviklingen av idrettsparken. Videre oppfølging er under behandling for avklaring.

9. Samarbeid og samhandling

- Videreutvikle og fornye Hunndalsforum for økt lokal oppslutning - for å styrke samhandling internt i Hunndalen mellom organisasjoner, frivillige, ildsjeler m.fl.
- Etablere faste oppfølgingsmøter mellom Hunndalsforum og administrasjonen i Gjøvik kommune for oppfølg av stedsutviklingsplanen og lokalt utviklingsarbeid
- Tilrettelegge for samarbeid med NTNU og Fagskolen om prosjekter i Hunndalen
- Arbeide for næringsutvikling i samarbeid med kommunen og lokalt næringsliv

10. Omdømmebygging

- Legge inn «med miljø i sentrum» som utgangspunkt for stedsutvikling
- Opprette lokale digitale flater for Hunndalen: sosiale medier/webisode/video
- Gjennomføre lokale identitetsskapende arrangementer - som Hunndalsdagene
- Utviklet Folkets Hus som merkevare for aktivitet og liv i Hunndalen sentrum

Omdømmetiltak kan gjennomføres lokalt, men bør også sees i sammenheng med og som en del av kommunens overordnede omdømmeprosjekt.

Kommunens vil bistå og gi råd for lokalt forankret digitalt arbeid med omdømmebygging.

VIDERE OPPFØLGING - GJENNOMFØRING

Tiltaksplanen angir grovt de tiltak som foreslås prioritert i den videre stedsutvikling. Vedtak av planen gir grunnlag for prioritering av ressurser for videre oppfølging.

Flere av de tiltakene som er skissert under de 10 tiltaksområdene krever videre utvikling og konkretisering. En viktig del av oppfølgingen blir å avklare kostnader, ansvarlig(e) for gjennomføring og når de ulike tiltakene skal gjennomføres.

Tiltakslista omfatter tiltak som kan gjennomføres uten kostnader, men kun ved organisatoriske grep eller etablering av nye rutiner eller samhandlingsarenaer, til større tiltak som kreve videre planlegging og saksbehandling.

Tiltak som krever kommunal finansiering eller økonomiske bevilgninger må følges opp med egne saksframlegg til politisk behandling om det er snakk om kommunale bidrag.

På flere av tiltakene kan det være mulig å hente finansieringsbidrag fra samarbeidsaktører eller eksterne søkbare finansieringskilder.

Flere av tiltakene krever nærmere dialog med lokale interesser eller samarbeidsaktører - og avklaring av roller og ansvar for oppfølging.

Som vedlegg i plandokumentet følger:

- Hunndalens historie - kort fortalt,
- Oppsummeringene fra framtidswerkstedene og samtaler med barn og unge.

HUNNDALENS HISTORIE - KORT FORTALT

Sammenfattet av Bjørn Sivesind, Hunndalen Historielag, januar 2019

Industrialiseringen av landet mot slutten av 1800-tallet og begynnelsen av 1900-tallet lå til grunn for etablering av tettstedet Hunndalen. Husmannsgutten Børre Larsen Stangstuen grunnla Lilleengen fabrikk i 1868, Gjøvik tresliperi (som senere ble til Toten Cellulosefabrikk) ble grunnlagt i 1872, og i 1871 startet Mustad fabrikk sin øksefabrikk ved Åmodt. Hit ble trådtrekkeriet til Mustad flyttet i 1899. På denne tiden økte Mustad fabrikk (som da lå i Vardal kommune) produksjonen og tok inn flere arbeidere.

Arbeidsmulighetene trakk til seg folk fra et stort område, og Hunndalen ble en smelting for folk med forskjellig bakgrunn og opprinnelsessted. Folketallet i kretsen økte fra 177 personer i 1865 til 1160 personer i 1930. Dette tilsvarer en tredobling i perioden 1865 – 1900, og ytterligere øking på 45 % i perioden 1900-1930. Hunndalen var en del år svært trangbodd. Ofte flyttet familieforsørgeren først og leide et lite rom, mens resten av familien kom når han hadde ordnet litt bedre boforhold.

Det ble behov for skole, og Blomhaug skole sto ferdig i 1905. Skolen er den eneste i landet som er oppkalt etter en prost: prost Blom. Blom var formann i skolestyret i Vardal, og en god venn og nær samarbeidspartner med Agmund Hole, som ble skolens første rektor (eller førstelærer som det het på den tid). Hole fikk den vanskelige oppgaven å innføre et moderne skolesystem i det unge tettstedet. Denne oppgaven tok han alvorlig. Han hadde en klokke på at skole og utdanning var vegen å gå for å sikre at fattigdom og nød ikke skulle få innpass. Hole la et solid fundament for skolen i Hunndalen. Dette fundamentet er i alle år holdt ved like og påbygd av dyktige ledere og lærere, som taklet nye utfordringer. Som da skolen en høst på 1980-tallet brått sto med en flokk nye elever som representerte 10-12 fremmede språk. Ingen av dem kunne norsk. Blomhaug skole er nå den største barneskolen i kommunen, og har i mange år vært den skolen med størst prosentandel fremmedspråklige elever.

Vardal ungdomsskole ble bygd som Gjøvik Realskole i 1964. Bygget skulle være billigst mulig, være funksjonelt, og ha plass til 300 elever. I 2002 ble skolen totalrenovert. Vardal ungdomsskole mottok «Skoleeierprisen» av utdanningsministeren i 2003 for «systematisk skoleutvikling gjennom åtte år». Statsministeren trakk fram Vardal ungdomsskole i sin nyttårstale 2019, spesielt det mangeårige prosjektet «Trygg oppvekst». Skolen har i dag omkring 340 elever, 14 % har annen kulturell bakgrunn enn norsk. Hunndalen har i dag tre barnehager.

Fagbevegelsen sto tidlig sterkt i Hunndalen, spesielt ved den største bedriften Toten Cellulosefabrikk. «Nygard avd. 49 av Norsk Papirindustriarbeiderforbund» ble i hemmelighet stiftet i 1908. Stifterne sto i fare for å bli oppsagt. «Avdeling 49» som den ble kalt i dagligtale, tilskrives mye av æren for forbedringer for arbeiderne og andre beboere i Hunndalen, både økonomisk, sosialt og kulturelt. Folkets Hus, som avdelingen bygget og eide, var i flere tiår et viktig samlingssted i Hunndalen. Her var møter, kino, konserter, fester, revyer, kafe og forsamlingslokaler, foruten lege og tannlege. Samtidig

som industrien utviklet seg og folketallet økte, ble det etablert en rekke foreninger. Slike aktiviteter er limet i et nærsamfunn. Uten slike tiltak vil nærsamfunnet fort forvitte. Idretten har i over 100 år vært spesielt sentral, og Hunndalen har fostret en rekke dyktige utøvere, både nasjonalt og internasjonalt. Hoppbakken VIF-kollen var i daglig bruk på vinteren i nær 40 år. Bredden i idretten var godt ivaretatt, her skal alle som vil kunne delta. Sang og musikk har vært sentralt siden førstelærer Agmund Hole startet de første sangkor, og Martinius Tangen startet Hunndalen Mannskor. Vardal skolekorps forløper, Vardal guttemusikkorps, ble startet på 1950-tallet. Bridgeklubb fikk Hunndalen før krigen, og Hunndalen Sanitetsforening har holdt på i 80 år. Det har i alle år vært et aktivt kristenliv i Hunndalen, og speiderbevegelsen har vært holdt i hevd av dyktige og engasjerte ledere. Hunndalen Vel sto fra 1930-årene for en rekke fysiske forbedringer i Hunndalen, bl.a. gatebelysning og anleggelse av Hunndalen Folkepark. Fra 1990-tallet tok Hunndalen Vel og historielag opp igjen en rekke aktiviteter av så vel sosial som fysisk art. De siste 10 år har Hunndalsforum skapt nytt engasjement på en rekke områder, og det er riktig nå å kalle Hunndalsforum for Hunndalens sosiale sentrum.

Petter Wiken kom til Hunndalen i 1891. Han og hans familie og etterkommere betydde svært mye over lang tid for utviklingen av handelsnæringen i Hunndalen. På 1960-tallet var det 7 kolonialforretninger, 2 fruktforretninger, sportsforretning, kjøttforretning, fiskeforretning, fargehandel, skomaker Det har vært konfeksjonsforretninger, melkeutsalg og bensinstasjon, og egen bankfilial.

I dag preges handelen av «Bilbyen Hunndalen», og tre kjedeforretninger innen dagligvare.

Alt i alt et sammenhengende engasjement og en sammenhengende utvikling innen næring, skole, og sosiale forhold.

Da Toten cellulosefabrikk ble nedlagt i 1981, var det flere som fryktet at dette ville være slutten for Hunndallssamfunnet. Slik gikk det ikke. Hunndalen viste seg å være bærekraftig nok til å takle denne utfordringen. Næringer utviklet parallelt med hjørnesteinsbedriftene fylte raskt tommerommet som tapet av Cellulosen medførte. Økt handelsvirksomhet, og større mobilitet i befolkningen når bilen ble allemannseie, bidro også til å lette overgangen. I dag har over 100 forskjellige næringer adresse Hunndalen.

Hunndalen ble bygd på gårdene Aas, Askim og Nygaards grunn. Navnet har samme grunnbetydning som Hunn (Hund) gård, og kommer fra elva som går gjennom Hunndalen: Hune aa. Hune betyr på norrønt jakte og fiske, aa er elv. Det var her veidefolket drev omkring etter at isen hadde trukket seg tilbake etter siste istid.

Hunndalen har i alle år vært et levende lokalsamfunn, med sin egen identitet. Samholdet har vært stort. Hunndølinger flest har tro på nærmiljøets betydning. Ikke minst er dette viktig for de unges sjøltillit. Det betyr noe å ha en forankring i barne- og ungdomsåra. Det betyr noe å «komma fra et sted».

OPPSUMMERING AV FRAMTIDSVERKSTEDER OG SAMTALER MED BARN OG UNGE

Framtidsverksted tjenester og aktivitet - 04.12.2018

Notat, Bjørn Evensen, 09.01.2019

INNLEDNINGER

De tema – sektorer/tjenester – som ble prioritert og drøftet på framtidsverkstedet var:

1. **Oppvekst**
2. **Helse**
3. **Kultur, idrett og omdømmebygging**
4. **Frivillighet og integrering**

De innledende presentasjonene av de ulike tema – sektorer/tjenester – bygget på følgende mal:

Hunndalen i dag

- Status – sektorens virksomhet/tilbud i Hunndalen i dag.

Planer og utvikling framover

- Planer og tiltak innen sektoren i Hunndalen?
- Behov og utfordringer i Hunndalen innenfor sektoren?
- ...Sektorens vurdering av utviklingsmuligheter i Hunndalen.

Aktuelle tema for drøfting

- Spesielle tema, saker eller forhold som bør drøftes lokalt med innbyggere?
- Problemstillinger? Samhandlingsområder?

SPØRSMÅLSSTILLINGER

Spørsmålsstillinger for temadrøfting i grupper:

1. Hva er bra i Hunndalen i dag?
2. Hva er utfordringer en bør prioritere å gjøre noe med i Hunndalen?
3. Hvilke muligheter har Hunndalen til å bli et enda mer attraktivt sted?
- tiltak som innbyggere, næringsliv, offentlig virksomhet og frivillighet kan samarbeide om...

TEMATISKE TILBAKEMELDINGER - INNSPILL

OPPVEKST:

Er bra i dag:

- Barnehage- og skoletilbudet generelt – godt rykte, høy kvalitet, fokus på læring
- Skolene har en sentral beliggenhet – mye areal tilgjengelig, i/nær sentrum
- HAFU – ungdommen gis rom for å være seg selv, miljøterapeuter
- Mange lokale lag og foreninger – inkludering, mangfold, flerkulturelt miljø, engasjerte personer
- Tilgjengelige tomtearealer, næringsarealer og idrettsanlegg
- Nærhet til campus Kallerud/NTNU
- Gode bussforbindelser (...kan bli bedre)

Bør gjøres noe med – utfordringer:

- Barnehage – dekingen i Bybrua vs. boligbygging
- Skole – skolekretsgrense, kapasitet, vedlikehold, fordeling minoritetsbarn, tverrfaglige tilbud
- Oppvekstmiljø – opprusting av lekeplasser/lekeområder og grøntanlegg
- Nærmiljøet – fritidstilbud ungdom, integreringspotensial, utnytte flerkulturelt tilbud, idrettsanlegg
- Veg og trafikk – vegmiljø, fortau, trafikksikkerhet, framkommelighet buss, kollektivtilbud
- Stedets omdømme – selv om dette har økt (...henger igjen negativitet fra gamledager)

Stedsutviklingstiltak – for prioritering:

- Barnehage – behovs- og dekningsvurdering vs. der folk bor/bygger, ref. Bybrua
- Skole – renovering, ny ungdomsskole m/tilknytning til idrettshall, tilgjengelighet for befolkningen
- Idrettsanlegg – ny idrettshall/-park, etablering av flerbruksmuligheter
- Nærmiljø – livsløpsbydel med generasjonstreff
- Ungdomsmiljø – etablere flere tilbud, utveksling/hospitering med vennskapsbyer
- Integrering – lage helhetlig integreringsplan for barn til voksen,
- Boligtomter – flere tomter for tilflytting og byvekst
- Grøntanlegg/park – utvikle noe spennende langs elva, ref. Akerselva i Nydalen, Oslo
- Veg og trafikk – tilrettelegge for at flere går, bedre trafikkavvikling/bussframkommelighet
- Omdømmebygging – markedsføring av tilbud, profilere livsløpsbydelen

HELSE:

Er bra i dag:

- Eget definert lokalsentrum – med frivilligsentral
- Mange aktive lag og foreninger – Vardal IF
- Åslundmarka og hjemmetjenesten – omsorgssenteret med mange tilbud, kafeen samlingspunkt
- Lillekollen legesenter
- God skole
- Aktivt tilbud i Folkets Hus – Globus, jobbsjansen
- Gode helsefremmende turmuligheter, sommer og vinter – tilgang til parker og friområder

Bør gjøres noe med – utfordringer:

- Sykehjemsplasser – mangler avlastningsplasser
- Lokal helsestasjon og legesenter – fastlegehjemler
- Tilbud til fysisk funksjonshemmede
- Få leiligheter – trenger flere lettstelte leiligheter, boligbyggelaget er fraværende
- Mangler apotek
- Kartlegging av befolkningens helsesituasjon
- Mange nye landsmenn – trenger tilpasninger (...vs. overvekt bosetting i Hunndalen), liten aktivitet
- Gangforbindelser mot Hunn kirke og Øverby
- Mer inkludering av flerkulturell virksomhet inn mot helse

Stedsutviklingstiltak – for prioritering:

- Helsetilbud knyttet til/lokalisert på ungdomsskolen
- Fastleger inn i Åslundmarka – reetablering
- Skape møteplasser – arenaer for lokalbefolkning, reguleringsplaner som målsetter bruken klarere
- Bygge flere leiligheter i nærhet av møteplassene – flere sentrumsnære bosteder
- Koble gamle og unge på tvers av generasjonene
- Bygge ny ungdomsskole ved Vardal idrettspark, bruke frigitte områder til leiligheter

- Tilby trening i parkene
- Utvikle besøkstjenesten
- Ta i bruk velferdsteknologien
- Handikaptransport
- Samskaping mellom lag/foreninger og de som trenger dette – benytte restarbeidsevne
- Utvikling av frivillighet og samarbeid på tvers av generasjoner
- Apotek i Hunndalen sentrum – evt. lagt til Åslundmarka eller legesenter/helsestasjon

KULTUR, IDRETT OG OMDØMMEBYGGING:

Er bra i dag:

- Flotte turområder – kort veg og nærhet til marka og store grøntområder, parker
- Bra kollektivtilbud tur/retur sentrum - også på kveldstid
- Gode skoler
- Stolthet og engasjement – område med særpreg, bra dugnadsånd
- Vardal Idrettspark m/store arealer – kunstgressbane, fotballen står sterkt
- Det jobbes bra på Vardal idrettspark – ref. jentefotballen
- Næringsliv og arbeidsplasser – Bilbyen Hunndalen

Bør gjøres noe med – utfordringer:

- Integrering og inkludering
- Mangler kulturtilbud – er lite synlig, trenger lavterskeltilbud, mulige språkarena på fritida
- Stor andel brukere har lav betalingssevne – utjevning av helseforskjeller sosiale
- For snevert aktivitets- og kulturtilbud – for stort fokus på fotball vs. andre idretter
- Utvikling og bruk av eksisterende idrettsanlegg
- Ta vare på/utvikle eksisterende møteplasser/arenaer – som Folkets hus(...universelt utformet)
- Behov for multihall for idrett/kultur/skole
- Gangstier som er lite kjent
- Øverby og Bybrua er ikke knyttet godt nok til Hunndalen sentrum
- Omdømme, Hunndalen kjent for hva? – bilbyen Hunndalen, mye næring
- Vanskelig å nå fram i media og få kommunen i dialog

Stedsutviklingstiltak – for prioritering:

- Bygge stolthet og identitet – viktig å fram snakke det som er her
- Videreutvikle eks. møteplasser /samlingssteder – idrettsparken, Evenrudparken, Folkets Hus
- Ta i bruk bygg i gamle Toten Cellulose som kulturarenaer
- Utvide tilbud til å nå brukergrupper en ikke når i dag – språkarenaer
- Kulturtilbud til flere enn de i idretten – viktig for å få til integrering
- Lavterskel kulturtilbud i stedet for klassisk kulturskole
- Vurdere tidligere celluloseområde som også arena for kulturtilbud
- Utnytte HAFU (ungdomsklubben) bedre
- Bussforbindelser Hunndalen-Øverby, Hunndalen-Raufoss
- Utnytte Hunndalens sentrale beliggenhet - utnytte nærheten til NTNU
- Bygge nye næringsetableringer i retning av NTNU
- Omkjøringsveg for forbipasserende trafikk
- Utbygging av idrettsanlegg/klubbhus – ny idrettshall til trening
- Fram snakke Øverby
- Reklamere og annonsere mere

FRIVILLIGHET OG INTEGRERING

Er bra i dag:

- Hunndalen er et aktivt sted – med en rik historie, et omfattende lag og foreningsliv
- Sterk identitet og engasjement – Globus kafe, ungdomsklubben (HAFU), Hunndalsdagene
- God integrering – barnehage, skole, idrett
- Internasjonale dager og Hunndalsdagen – godt samarbeid med Hunndalsforum og skolene
- Folkets Hus – en levende møteplass
- Vardal Idrettsforening og Åslundmarka er andre aktive møteplasser
- Hunndalsforum som «primus motor» – lokalt engasjement
- Prosjektet Mil i bil

Bør gjøres noe med – utfordringer:

- Barns utdanning for fremtiden – vs. utdanningsnivå barn/foreldre, foreldrenes norske språk
- Mer involvering av foreldre oppveksten til barna – forståelse for barnas situasjon og muligheter
- Frivilligheten bør være en ressurs – for integrering av innvandrerkvinner uten utdanning
- Nordmenn vs. integrering og deltakelse/dugnad og frivillighet – flere vil, men blir ikke spurt
- Bedre integrering av flyktninger i frivillige lag og foreninger – hvor er alle jentene?
- Få flere voksne og unge til å delta mer – i samfunnsliv, på foreldremøter m.m.
- Introduksjonsprogrammet går over for kort tid
- Få til et definert samlende sentrum – som skaper identitet og tilhørighet
- Få til virkelig integrering av innflyttere, innvandrere – ikke bare bosetting
- Sikre videreføring av dagens aktivitet og tilbud – driften av Folkets Hus

Stedsutviklingstiltak – for prioritering:

- Burde bli kjent for å være best på integrering i Innlandet
- Få studenter i helsefagutdanning på NTNU til å ha praksis i Hunndalen som del av studiene
- Masterutdanning i folkehelse ved NTNU – gi oppgaver i integrering med folkehelseperspektiv
- Kommunal drift av Folkets Hus – med kommunal stillingsressurs som koordinerer drift og frivillige
- Få flere til å benytte og kjøpe fra Globus
- Videreutvikle Jobbsjansen
- Åpne ungdomsklubben flere dager i uka.
- Få flere voksne til å delta på dugnader og i frivillighet
- Opplæringstilbud for nordmenn om integrering og deltakelse
- Etablere flere inkluderende tiltak – ut over tilbudet innenfor fotballen
- Utvikle Hunndalen som kulturbydel – både kunst, kultur og idrett
- Lage fadderordninger – for oversetting av viktige dokumenter m.m.
- Videreføre opplegg/hjelp vs. øvelseskjøring for å ta sertifikat på bil
- Flere språkvenner og flyktningevenner – med involvering av ungdom og på egne språk
- Trimgrupper
- Drive holdningsarbeid
- Samhandlingstiltak og samråd – innbyggere, frivillighet, næringsliv og offentlig virksomhet

AVSLUTTENDE PLENUM - SYNSPUNKTER

Stikkordsmessig oppsummering av synspunkter og innspill i den avsluttende plenumsrunden:

- Oppfordring til Hunndalen om å være mer offensive - vs. utnyttning av kommende utbygging på

Mustad og nærhet med campus NTNU.

- Nærheten til Thomasdalen kan utnyttes bedre.
- Må få med flere unge – og flere innvandrere – i utviklingsarbeidet for Hunndalen.
- Se på flere måter å involvere ungdommen på; kan være bruke av andre kanaler – som sosiale medier, kontakt med ungdomsklubben og på skolene.
- Lag en årlig utstilling i skolen: hvordan kan Hunndalen se ut – organisert som er prosjekt inn i skolen.

INNLEVERTE INNSPILL

Hunndalsforum

Innspill om tiltak:

Oppvekst:

- Ny ungdomsskole må legges til Hunndalen
- Blomhaug skole må renoveres
- HAFU (Hunndalen Aktivitetsklubb for Ungdom) må fases inn under kommunal drift fra 2020.

Omdømme:

- Hunndalen må bli en del av kommunens omdømmeprojekt

Idrett:

- Kommunen må snarest skrinlegge alternativet om å legge Rv 4 på tvers over Vardal Idrettspark!

Tom Rognstad

Synspunkter, med forslag til tiltak:

Generelt:

- Hunndalen har hatt en relativt god utvikling de senere år – etablering av bilbyen Hunndalen, stor boligbygging Øverbymarka og Åslundmarka, samt befolkningsvekst.

Etablering av en større ungdomsskole:

- Det viktigste tiltaket – vil være en motor for utviklingen framover.
- Hunndalen det selvfølgeligste sted i byområdet – ref. befolkningsveksten.
- Tomt til parkering/bebyggelse er tilstede ved nåværende ungdomsskole.

Utbygging av et multianlegg for idrett på Vardal Idrettspark:

- Beliggenhet vs. sentrum og NTNU – flere tusen studenter vil få kort veg til avkobling/trening.
- Mustad utbygging med leiligheter/studentboliger gjør utbygging enda mer aktuell.
- Det er areal for utbygging/parkering på området.

Helsesenter/helsetjenester:

- Til alle tider vært helsetjeneste ri Hunndalen – tidligere Folkets hus med lege/barnekontroller og senere Åslundmarka med legesenter.
- Unaturlig og unødvendig å flyttetjenestene til rådhuset i Gjøvik sentrum – et dårlig signal lokalt.
- Åslundmarka burde bygges ut med flere omsorgsboliger og i tillegg med sykehjems plasser – ref. tidligere planer om utbygging av et sykehjem i Hunndalen med over 100 plasser.
- Et helsesenter for Hunndalen burde vurderes flyttet til Folkets Hus igjen. – til «nybygget» med ledige lokaler i 1.etasje, med direkte gateinngang og nødvendige fasiliteter. Folkets Hus har blitt et ekte folkets hus – som benyttes av mange, inkludert ungdomsklubben HAFU. Problemet er manglende utleie av 1.etasje – her bør kommunen bidra.

Estetikk – etableringer:

- Det er etablert fine parkområder etter elva gjennom hele sentrum – med grønne lunger, som et aktivum for Hunndalens beboere. Kan etablere flere aktiviteter her for å øke bruken.

- Stort behov for mer oppussing i Hunndalen sentrum. Utbygging av KIWI bør kunne realiseres.
- Apotek, tannlege og advokat og div. helsetjenester bør også være aktuelt for etablering.

Framtidsverksted fysisk miljø og samhandling - 15.01.2019

Notat, Bjørn Evensen, 09.01.2019

TEMA FOR DRØFTINGER

De tema som det var lagt opp til drøftinger rundt var:

- **Attraktiv sentrumsutvikling – transformasjon av Hunndalen sentrum**
- **Bymiljø – samferdsel og trafiksikkerhet, friområder, parker og anlegg**
- **Bolig og nærmiljø**
- **Næring og arbeidsplasser**
- **Samarbeid og samskaping**

SPØRSMÅLSSTILLINGER

Deltakerne på verkstedet ble utfordret til å drøfte følgende spørsmålsstillinger vs. de enkelte tema:

1. Hva synes du er positivt i Hunndalen i dag?
2. Hvilke utfordringer synes du det bør prioriteres å gjøre noe med?
3. Hva skal til for at Hunndalen blir et mer attraktivt sted for deg?
4. Hva er de tre viktigste tiltakene?

FRA TEMADRØFTINGENE

ATTRAKTIV SENTRUMSUTVIKLING – TRANSFORMASJON AV HUNNDALEN SENTRUM:

Hva synes du er positivt i Hunndalen i dag?

- Flotte parker nær sentrum – Folkeparken/Elveparken
- Dagligvarehandel og butikktilbud innenfor flere bransjer - serveringssteder
- Hunndalen liggere sentralt – stort utviklingspotensial, tett på Gjøvik sentrum
- Mye næringsvirksomhet og godt med arbeidsplasser tett på
- Folkets hus – et samlingspunkt med mange aktiviteter, med bl.a. Globus kafe
- Har en uformell karakter og egen identitet – med uoppdagede kvaliteter
- Nær friluftsområder og turmuligheter – Bjugstadmarka
- Det er vekst i Hunndalen – «Gjøvik vest»
- Miljøgata (bedre enn før)
- Åslundmarka
- Nærhet til NTNU
- Aktive idrettsforeninger – engasjement
- Oppvekstmiljø – skoler, barnehager

Hvilke utfordringer synes du det bør prioriteres å gjøre noe med?

- Begrense gjennomgangstrafikk – for mye biltrafikk i sentrum
- Bedre kommunikasjoner til friluftsområder

- Boligbygging med handel på gateplan
- Fortau
- Gangveg fra Lilleby brua til Biltema
- Åsvegen bør legges om – med gang-/sykkelveg langs
- Ringveg-/samlevegssystem
- Mer tidsriktige nærings- og forretningslokaler
- Utflytende strukturen på bebyggelsen – helhetlig plan med fornying/modernisering av sentrum
- utfordringer for syklende
- Miljøgata bør få busstopp
- For få leiligheter
- Forskjønnelse av sentrum
- Utnytte elva og andre kvaliteter

Hva skal til for at Hunndalen blir et mer attraktivt sted for deg?

- Formidling av hva som er bra i dag – Hunndalen må framsnakkes
- Bygge videre på aktiviteten i Folkets hus – frivilligsentralen
- Uteservering med sol og mindre trafikk
- Helhetlig plan - stedsutviklingsplan

Hva er de viktigste tiltakene?

- Styrke/bygge opp under aktiviteten i Folkets hus
- Redusere gjennomgangstrafikken – Raufossvegen som bygate
- Legge til rette for leilighetsbygg i sentrum
- Sikre at nye forretninger etableres
- Opprettholde skole- og barnehagestrukturen
- Kommunedelplan/områdeplan/sentrumsplan for Hunndalen
- Gang- og sykkelveger – langs Åsvegen, til Vifladt

BYMILJØ – SAMFERDSEL OG TRAFIKKSikkerhet, FRIOMRÅDER, PARKER OG ANLEGG:

Hva synes du er positivt i Hunndalen i dag?

Samferdsel og trafiksikkerhet:

- Gang/sykkelveger – bar med fortau – fint å sykle
- Busstilbud

Friområder, parker og anlegg:

- Elveparken/Folkeparken
- Sentral beliggenhet på parkene - mange grønne lunger
- Bra med turveger – utfartsmuligheter til naturområdene
- Vardal idrettspark

Hvilke utfordringer synes du det bør prioriteres å gjøre noe ed?

Hva skal til for at Hunndalen blir et mer attraktivt sted for deg?

Samferdsel og trafiksikkerhet:

- Vegsystemet – massiv tungtrafikk gjennom Hunndalen sentrum – redusere gjennomgangstrafikk
- Miljøgata – mye tungtrafikk/traktorer med hengere – busslommer og lyskruss
- Skolevegene – mye trafikk på Raufossvegen
- Åsvegen – lys. gang- og sykkeltrafikk
- Odnavegen – stor trafikk, høy hastighet – fartsdumper?
- Helhetlig trafikkplan – plan for samleveger
- Mye bilbaserte virksomheter – uheldig

- Gatenavnskilt – behov for utskifting/supplering
- Akseptere skolebarnkjøring og legge forhold bedre til rette for det

Friområder, parker og anlegg:

- Skilt og merking – parker/turmuligheter
- Digitale kart over turmuligheter
- Flere anlegg/aktivitetsmuligheter i parker/turtraseer
- Servicebygg i Folkeparken
- Brøyte Eggestien
- Stenge bakken i Kalkvegen ned mot Nygardsbakken
- Kultivering for bedre fiskemuligheter i Hunnselva

Hva er de viktigste tiltakene?

- Løse utfordringene i Raufossvegen/Åsvegen – redusert gjennomgangstrafikk
- Utvikle parkene videre
- Sikre skoleveger – bedre forhold for myke trafikanter

BOLIG OG NÆRMILJØ:

Hva synes du er positivt i Hunndalen i dag?

- Ligger sentralt – rolig og trygt
- Gode turmuligheter – turstier – rekreasjonsmuligheter – Øverbymarka
- Handel – dagligvarer/nærbutikk
- Barnehage og skole
- God tilgjengelighet – kollektivtilbud og veger
- Byggeaktivitet – positiv utvikling
- God kombinasjon bolig og næring
- Gode bomiljøer – gode tomter, grøntområder nye boligfelt
- Næringsutvikling og arbeidsplasser
- Vardal idrettsplass
- Folkets hus
- Hunndalsforum – fora for nærmiljø

Hvilke utfordringer synes du det bør prioriteres å gjøre noe med?

- Fortetting – mest i sentrum- ikke for tett i utkanten
- Trafikksikkerhet – økt trafikk på Askimfeltet
- Mer kompakt og sammenhengende sentrum – potensiale boliger/leiligheter i sentrum
- Fritidstilbud for ungdom – tilgjengelighet
- trafikksikkerhet ved skolene – begrense kjøringen
- For mye trafikk i Hunndalen – tungtransport gjennom sentrum
- Tur/skiløyper – økt tilrettelegging – bedre tilrettelegging av tilgjengelighet, inkl. Øverbymarka
- Bedre miljøløsninger – Miljøgata for smal og utfordrende å krysse
- Høy hastighet på Odnesvegen
- Gang- og sykkelveger, med belysning og skilting – trygghet og tilgjengelighet
- Skumle områder – Elveparken, spesielt om kvelden (narkomane)
- Bedre uteområder på ungdomsskolen
- Klubbhuset kan brukes mer for nærmiljøaktivitet
- Oppgradering av friområder/parker
- Veger til nye byggeområder – trafikksikre skoleveger, økt belastning i eks. områder
- Områder å henge for barn og unge – f.eks. i flerbrukshall

- Lite leiligheter i Hunndalen – trenger flere studentleiligheter
- Eldre boliger som har sterk trafikkbelastning
- Gjennomgangstrafikk utenom sentrum – alternative vegtraseer

Hva skal til for at Hunndalen blir et mer attraktivt sted for deg?

- Bredere utvalg av butikker og servicetilbud – blomster, kafe, apotek osv.
- Behov for nye moderne bygg og fasiliteter – *face-lift* for bolig og næring
- Helsetjeneste i sentrum – helsestasjon i Hunndalen, spesielt for innvandrere
- Gåavstander
- Fulle tomme lokaler – skape liv
- Leiligheter i sentrum
- Utbedre Åsvegen – gatelys, gang- og sykkelveg
- Smartbytiltak – f.eks. sensor på gangfelt
- God trafikkavvikling – mindre trafikk i sentrum (ringstruktur)
- Trafikksikkerhet – tryggere skoleveger
- Møteplasser for unge og eldre - aktiviteter for flerkulturelle møteplasser
- Beholde ungdomsskolen
- Bedre grønstruktur
- Lekeplasser

Hva er de viktigste tiltakene?

- Plan for sentrum – kompakt og med boliger i sentrum
- Bredere servicetilbud og flere butikker
- Trafikksikre løsninger og nye turstier med tilgang til marka

NÆRING OG ARBEIDSPASSER:

Hva synes du er positivt i Hunndalen i dag?

- Omstillingsevne i næringslivet
- Nyetableringer – gir ringvirkninger for lokalt næringsliv
- Sentral beliggenhet med kort veg til det meste – rv. 4/fv. 33, raufoss, boligområder
- Mange næringsarealer – potensiale for flere
- Stabil arbeidskraft
- Etableringene på Skjerven industripark gjør Hunndalen mer kjent
- Nærhet til Mustad næringspark og NTNU – kompetanse, studenter

Hvilke utfordringer synes du det bør prioriteres å gjøre noe med?

- Trafikken og krysset i Hunndalen – adkomst
- Logistikk – varetransport veg/bane

Hva skal til for at Hunndalen blir et mer attraktivt sted for deg?

- En skikkelig dagligvareforretning med godt og bredt vareutvalg
- Restaurant, kafeer, opplevelser - skulptursti , sosiale møteplasser - lekeplasser
- Kolonihage

Hva er de viktigste tiltakene?

- Veg- og trafikkkløsing for bedre adkomst
- Fortetting i sentrum med leiligheter
- Sosiale møteplasser med opplevelsestilbud

SAMARBEID OG SAMSKAPING:

Hva synes du er positivt i Hunndalen i dag?

- Aktivt Hunndalsforum – beriker Hunndalen
- Hunndalsdagene – spore til samarbeid, identitet og tilhørighet
- Det som skjer på Folkets hus
- Samarbeid skole – lokalt organisasjonsliv
- Samarbeid mellom ulike aktører – «Trygg oppvekst»
- Nærhet til campus – åpner for samarbeidsmuligheter med NTNU/studenter
- Stedsutviklingsprosjektet er endelig i gang
- Næringslivet blomstrer
- Barn/unge møtes på Blomhaugskolen – bruker uteområdet
- Lokalt engasjement også gjennom partiene

Hvilke utfordringer synes du det bør prioriteres å gjøre noe med?

- Trenger flere voksne til Hafu for arbeid med integrering og kontaktskaping
- Bruke klubbhuset på Vardal idrettspark til ulike/andre aktiviteter
- Mangler faste møtepunkter gjennom året – trenger formalisering
- Åslundmarka er ikke en del av nærmiljøet i Hunndalen sentrum – ungene kommer ikke dit
- Manglende verdsetting/utnytting av stedets kvaliteter – trenger medvirkning fra kommunen
- Samarbeidet mellom kommune og bydelen må styrkes og bli noe varig
- Realisme i hva som er mulig og ikke mulig å få til i Hunndalen
- Uklart hva ungdommen er opptatt av – mangler kartlegging
- Behov for involvering av innvandrere i lokalt samfunnsliv
- Mange tilflyttere – med ulik stedstilhørighet og ulikt lokalt nettverk
- Uklart om Hunndalsforum representerer alle andre lokale lag og foreninger
- Fasongen på lokalt politisk arbeid – vs. å fange opp og formidle lokale tema og prioriteringer

Hva skal til for at Hunndalen blir et mer attraktivt sted for deg?

- Kapasitet/ressurs til oppfølging av bydelsutvikling

Hva er de viktigste tiltakene?

- Informasjon om de tilbud som finnes - særlig vs. barn og unge
- Utvikle en framsnakkekultur
- Faste årlige møtepunkter – dialogmøter
- Involvering av innvandrere
- Rotere politiske møter rundt om i kommunen – med tilpassing av møtestruktur og møteinnhold
- Legge til rette for at innbyggerne er selvhjulpne lengre – sosiale fellesskap, kommune 3.0

PLENUM

Det ble ikke gjennomført en systematisk tilbake rapportering fra gruppedrøftingene, men det ble åpnet for frie innlegg. Stikkordsmessig oppsummering av innlegg og kommentarer:

- Ser i dag en trend med lavere aktivitet i bysentrene, men folk vil oppsøke kulturaktiviteter og serveringstilbud. Også bygge opp under noe slikt i Hunndalen?
- Det bør oppmuntres til kulturelle arrangementer i Hunndalen sentrum. Bruk av Elveparken til kulturarrangementer for flere enn lokalbefolkningen. Bør tilrettelegge også for studenter - disse drar mye til seg.

- Trenger flere voksenpersoner til dugnadsarbeid, frivillighet i ungdomsklubb og til lag og foreninger.
- Tilbudene i Hunndalen bør informeres om og skiltes bedre – også Folkets Hus.
- Må bygge ut et sentrum der folk bor og næringsgrunnlag finnes. Fortetting tilsier redusert bilbruk.
- Mange ønsker en avklaring hvor framtidig riksvegtrase gjennom Hunndalen vil komme – hvor den ikke bør legges.
- Kommunen har et variert plangrunnlag for Hunndalen i dag – noe gammelt/noe nytt.
- Er opptatt av framkommelighet for de eldre med elektriske mopeder og rullestoler vs. vegnettet - må hensyn tas
- Skoleutredning for framtidig skolestruktur i Gjøvik foregår parallelt med dette prosjektet. Det er viktig at dette arbeidet sees i sammenheng med stedsutviklingen i Hunndalen – vs. tiltak på dagens skoler og utvikling av barnetall vs. nye boligområder.
- Grønn tenkning ved framtidens skoler: aktuelt med plass til skolehage?
- Dokumenter fra utviklingsarbeidet bør legges ut på kommunens hjemmeside + på Hunndalsforum sine nettsider.
- Appell vdr. Vardal Idrettspark: Må bidra til utbygging med flerbrukshall og avklaring av framtidig mulig omlegging av Rv 4 ikke ødelegger for idrettsparken. Trenger støtte! *Ordfører:* kommunen støtter opp under utvikling av idrettsanlegg, inkl. Vardal idrettspark. Den framtidige traseen for Rv 4 er ikke avklart eller tegnet ut - vet ikke hvordan dette blir pr i dag. Vi må sørge for ønsket byutvikling blir hensyntatt ved framtidig rv. 4 utbygging. Inntil videre må en planlegge uavhengig av riksvegen.
- Mustad ligger nær Hunndalen – og dette åpner muligheter vs. stedsutvikling.
- Kommunen må på et tidspunkt ha en helhetlig områdeplan for Hunndalen.

Samtaler barn og unge - januar-mars 2019

Notat, Guro Bredenbeck, 30.01.2019

Gjøvik kommune og Hunndalsforum har sammen gjennomført medvirkningssamtaler med barn og ungdom i Hunndalen. Representanter for GK var Kristin Bratland, Barne- og ungdomsrepresentant og Guro Bredenbeck, Arealplan. Fra Hunndalsforum, Harald Kverne.

Gruppemøtene fant sted:

- Hafu Ungdomsklubb, samtaler med ulike grupper (ca. 13-16 år) fra Hunndalen/Gjøvik, 6 personer utfylte spørreskjema.
- Blomhaug skole, gruppedialog med 9 elever fra 5. og 7.klasse, alle utfylte spørreskjema.
- Vardal ungdomsskole, gruppedialog med 20-30 elever fra 8.-10. klasse bosatt i Hunndalen og omegn. Utfylte spørreskjema.

Oppsummeringen nedenfor tar utgangspunkt i både de muntlige medvirkningssamtaler og skriftlige spørsmålsark som de har besvart hver for seg. Utfylte spørreskjemaer ligger vedlagt.

Hvor pleier du å oppholde deg:

Hjemme, hos venner, CC Gjøvik, McDonalds Gjøvik, Hafu ungdomsklubb, Fastland Gjøvik, Vardal, Kiwi og andre butikker, skolen, skystasjonen.

Hva er bra i dag:

Akebakken

Vardal Idrettspark – fotballbane,

treningsapparater Lekeland

Skøytebanen, men i dårlig stand og lite

lys Nært fine skog- og turområder

Hafu – godt likt av noen, mens andre mener klubben kun er for *de tøffe*.

Flex treningsstudio

Hva bør gjøres noe med – utfordringer:

- Oppholdssteder/Hengsteder - både barn og ungdom uttrykker mangel på gode oppholdssteder utenom skoletid.
  - De fleste ønsker seg en kafé som er åpen etter skolen og på kvelden. Dumt at Globus kafé stenger kl 15. Noen drar ned til Gjøvik sentrum i stedet for, andre får ikke lov av foreldre.
  - Et alternativ eller et tillegg til Hafu?
  - Klubbhuset i Vardal Idrettspark er stengt, men kan kanskje ha potensiale?
- «*Ingenting å gjøre i parken for ungdom*». Flere skulle ønske at skolene hadde gode utearealer som de kunne bruke etter skoletid og på kvelden. Begge skolene får støy-klager fra naboer – rektor på Blomhaug mener dette er noe av grunnen for manglende etablering av nye uteaktiviteter for eksempel ballbinge, henge-arealer, osv.
- Rus-belastet områder – mange opplever rusmisbrukere i nærområdene, parkene og langs elva. De fleste sier at de ikke bruker parkene pga dette.
- Mer gatelys, økt sikkerhet, flere busstopp og avganger, forgjenger overganger og trær, særlig i Miljøgata og skolevei. Egen sykkelvei. Busslomme slik at bussene ikke lager kø. For mye bil- og bensinbruk. «*Mindre trafikk i sentrum, ved Kiwi*».
- «*Miljøgata og sentrum er kjedelige visuelt, og når det kommer til aktivitet*». Flere er svært positive til å utvide med nye henge/sitte møblement i Miljøgata eller Evenrudparken, kanskje i forlengelse med skolens områder.
- Mange synes områder rundt Kiwi, bak Rema1000, undergangen, Petter'n, spillekiosken, bak Esso, Åslundmarka og vegen opp fra Midtre Nygards veg er skummelt.

Stedsutviklingstiltak og ønsker for fremtiden:

- *Flere hengsteder* - Kafé, spisested, kiosk, klubb – et sted hvor man kan møtes og være sammen.
En klubb også for de yngre og et bedre tilbud for alle typer ungdom. Noen elsker Hafu, mens andre opplever at Hafu ikke er for alle og dermed ikke er for alle typer ungdom. «*Hafu er bare for rebeller*».
- Skape flere sosiale soner – juniorakademiet, vitenskapsrom, naturfagshus, gaming-kvelder, bygge/mekke-verksteder, lekeplasser
- «*Fargerike gater og kaféer*».
- Oppruste og synliggjøre Miljøgata og sentrumsområde.
- «*Konserter for ungdom*».
- Hundalsdagene blir nevnt flere ganger som et positivt tiltak, men det etterlyses også

tilpassede aktiviteter/opplegg/tilgang for barn og ungdom. Mange sier at det oppleves som mest for de voksne i dag.

- Innspill til nye aktiviteter/idretter/anlegg: håndball, trampolinepark, fotballbaner, ishockeybane, ballbinge, skatepark, datapark med ps4, badeland, badebasseng på Vardal, bedre skibakke, basketballbane
- Urbane shopping- og kafémuligheter - kjøpesenter og klesbutikker, Starbucks, Subway
- Hydrogenstasjon – fokus på miljø.

Konklusjon:

Den generelle opplevelsen er at både barn og ungdom merker fraværet av et brukbart sentrumsområde og mange trekker ned til Gjøvik sentrum om de skal være sosiale. Om Miljøgata og sentrumsområdet fikk et løft med en kobling til skolene, ville de prioritert å være der på grunn av kort avstand og kjente omgivelser.

Vardal idrettspark er populær blant fotballinteresserte, men et større antall barn og unge ville gjerne brukt skolens uteområder etter skoletiden om de hadde et bredere tilbud, samt unngikk naboklager som har noe av skylden for manglende tiltak.

Både barn og ungdom i Hunndalen er generelt opptatt av de sosiale møtepunktene enten det er møblerte soner for samtaler/hengsteder eller det er aktiviteter, apparater og baner. «Alle» mener at parkene ikke er særlig egnet til deres bruk. Enten er det utrygt eller for mangelfull møblering for å kalles en møteplass/hengeplass. Tiltak i Miljøgata eller i parkene kan hjelpe.

De fleste vi snakket med føler skoleveien er mørk og mangler belysning. Mange mener fotgjenger overgangene er utrygge. Bedre belysning, gode fortau og overganger, samt trygge veibaner med busslommer kan forbedre situasjonen.